

Andries Osinga zag de modernisering van de veehouderij als maatstaf

Exterieur belangrijk in dienst van efficiënte productie

Op zijn negentigste verjaardag blikt Andries Osinga terug op zijn turbulente loopbaan als bestuurder. Via de ki van Arum naar het NRS in Arnhem. Hij was en is kritisch en nog altijd niet overtuigd van voldoende aandacht voor efficiënte rundveehouderij.

tekst **Reimer Strikwerda**

Tot de Friese topfokkers heeft hij nooit behoord, ondanks het feit dat de stier Lutke Eduard in 1954 op de jubileumkeuring van het FRS tot kampioen werd uitgeroepen. En zelfs preferent werd. Andries Osinga was zijn jong overleden vader opgevolgd als boer in Pingjum en dus duurde het even voor hij kon worden ontdekt als bestuurder. De bedrijfsvoorlichting en de Friese Mij. van Landbouw vormden de waardevolle aanloop voor een carrière in de veeverbetering, die moeilijk viel te voorspellen. Cruciaal, zo vertelt hij, was die excursie naar Noorwegen, waar hij in de marge de veeteeltprofessor Harold Skjervold ontmoette. Skjervold gaf het Friese bezoek zicht op moderne theorieën, waarbij niet de mooiste, maar de meest efficiënt producerende koe centraal stond. Zo stapte Andries Osinga in 1970 naar de microfoon tijdens de vergadering van het Friese stamboek. Hij betoogde dat er

de verzwaring van het deplorabele Friese elektriciteitsnet vroegen ook aandacht; ik zette me graag in voor een verheffing van de hele boerenstand', blikt Osinga terug op zijn boeiende leven. 'Natuurlijk, de fokkerij was ook belangrijk, maar die zag ik graag meer in een totaal van maatregelen. Gelukkig kwam er in die jaren verandering. Dat was me gebleken tijdens een studiereis die bestuurders van het FRS en de Friese ki-bond naar Amerika maakten. Toen zijn de scherpste puntjes van verschil weggepoetst en werd de weg geëffend voor het nieuwe FRS: het syndicaat, in 1980.' Hij weet zich nog heel duidelijk de discussies van toen te herinneren. De vraag naar het tempo. Hoeveel districtskantoren dienden er te komen, waar stamboek-, ki- en melkcontrolezaken werden gebundeld? 'Op de vergadering in Warkum ging Piet van der Valk staan en meldde met gevoel voor drama dat hij

'Efficiëntie van de koe vraagt meer aandacht'

verandering moest komen in de koers, dat de blik naar buiten gericht diende te worden. En dat er haast was geboden. 'Ja, ja, Noorwegen, rendieren hebben ze er', kreeg hij smalend toegeworpen. Maar de krant kopte diezelfde avond: 'Knuppel in FRS-hoenderhok.'

Op naar nieuw FRS

Lid van de ki-vereniging Arum werd Osinga pas toen hij bij de verkoop van Lutke Friso Wouter aan KI Buitenpost bedong dat hij er eigen koeien mee kon laten insemineren. Voor hij het zelf in de gaten had, zat hij in het bestuur en als voorzitter leidde hij ook al snel de nieuwe eenheid in het zuidwesten van Friesland. Automatisch kreeg hij een zetel in het bestuur van de Friese ki-bond – in 1975 werd hij ook daar voorzitter. 'Het voorzitterschap van de proefboerderij Bosma Zathe, de veevoercoöperatie en

nu even naar de fabriek fietste voor een tbc-bewijs. Hoe zou dat straks gaan?' Natuurlijk, het was voorspelbaar dat het gros van de acht kantoren overbodig zou zijn, wanneer ze waren geopend. 'Geen ramp destijds,' herinnert Osinga zich. 'De gebouwen kregen voor meer geld een goede bestemming. Het was zaak niet te ver voor de troepen uit te lopen.' Een hint richting de leiding van het huidige CRV, de opvolger? 'Mogelijk, hoewel visie en lef op z'n tijd ook nodig zijn.'

Naar nieuwe bezinning

Wat is er in de jaren daarna veel veranderd. Andries Osinga moest zijn gezag terdege laten gelden om het enkele jaren eerder vernieuwde FRS – als een van de provinciale organisaties – lid te laten worden van het nieuwe NRS. Hij wist de Friese boeren ervan te overtuigen dat isolatie hen geen voordeel had gebracht.

P O R T R E T	
Naam:	Andries Nanne's Osinga
Leeftijd:	90
Beroep:	voormalig veehouder in Pingjum
Bestuurder:	van onder meer Friese Mij. van Landbouw, KI Zuidwest-Friesland, Bond KI Friesland, FRS, ETH, NRS
Idool:	Harold Skjervold
Hobby's:	schrijven, dichten, briden

Hij was nog anderhalf jaar lid van het NRS-bestuur, leidde intussen ook het nieuwe ETH, dat Nederland een plaats moest verschaffen op biotechnologisch gebied. Gelukkig, want toen er enige ervaring was opgedaan met embryotransplantatie mocht er geen levend vee meer uit Amerika worden ingevoerd. Celsius en Labelle kwamen als embryo binnen. Andries Osinga was 65 geworden, min of meer tegen zijn zin hoog geridderd, vast van plan zich niet te mengen in de discussies van de toekomst. Maar van afstand heeft hij een kwarteeuw lang de zaken wel gevolgd. Nooit, zo vertelt hij nog maar eens in zijn Dronrijper woning, heeft hij de overdreven aandacht voor het runderexterieur begrepen. 'Natuurlijk, ik hou van mooi, van een mooie vrouw, van een mooi paard. En ook van een mooie koe, wanneer die tenminste maar economisch produceert. En zonder problemen oud kan worden. Ik vind dat er nog altijd te weinig aandacht wordt besteed aan een efficiënt voergebruik. In dat opzicht loopt de melkveehouderij ver achter bij de varkens- en kippenhouderij.'

Functionele aandacht

Hij herinnert nog maar eens aan dat Noorse bezoek, aan die haast profetische kijk van Skjervold. 'Er is sindsdien enorm veel veranderd. Neem als een van de belangrijkste pluspunten de verbetering van de uiers van onze koeien – niet te vergelijken. Maar we staren ons volgens mij te veel blind op een ideale koe, die groot en scherp moet zijn om veel te produceren. Laten we vooral niet in oude fouten vervallen. Ik ben een beetje bang voor een tendens op keuringen waar aan de show wel heel veel waarde wordt gehecht. Laat er geen misverstand over bestaan, keuringen van koeien en groepen kunnen een mooie functie hebben.' Vlak na zijn negentigste verjaardag lijkt en klinkt Andries Osinga, voor wie hem in zijn tijd als bestuurder heeft gekend, nauwelijks veranderd. Nog altijd een beetje verbaasd dat zo'n Noors denkbeeld zo veel teweeg heeft gebracht. |